

Remissvar

Datum	Diariernr
2014-08-12	2014-1985
Ert datum	Er referens
2014-04-07	Fö2014/635/SSK

ROS-FÄ
Narges Teimore
010-240 5502
Narges.teimore@msb.se

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet

103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2014:17 Genomförande av Seveso III-direktivet

MSB anser att utredningens förslag till revidering av nuvarande lag och ny förordning¹ till stor del omhändertar de förändringar som är nödvändiga för genomförandet av Seveso III-direktivet² i svensk rätt. Remissvaret innehåller dock ett antal förslag till ändringar och förtydligande, så väl sakliga som redaktionella.

MSB har valt att koncentrera sitt svar till författningsförslagen. Förslag till ändringar i författningarna framgår av så väl kommentarerna till respektive kapitel som av bilaga A-F.

MSB lämnar förslag till ändring gällande tillstånds- och anmälningssplikten enligt Sevesolagstiftningen. Förslaget innebär att tillstånds- och anmälningssplikten samordnas ytterligare med övrig miljölagstiftning.

MSB vill även påminna om det remissvar som lämnades till betänkandet En översyn inom Sevesoområdet (SOU 2013:14). De synpunkter som MSB lämnade där upprepas inte i detta remissvar.

---

¹ Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor med tillhörande förordning (2015:XXX) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, fortsättningsvis kallade Sevesolagen och förslaget till ny Sevesoförordning.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU av den 4 juli 2012 om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår och om ändring och senare upphävande av rådets direktiv 96/82/EG.

Kapitel 7 Lagtekniska överväganden

Avsnitt 7.1 Utgångspunkter för författningsförslag

MSB stödjer utredningens förslag om att en ny Sevesoförordning behövs, men bedömer att ändringarna i Sevesolagen är så omfattande att en helt ny lag behövs. MSB anser att rubrikerna i nuvarande lag delvis kommer att bli missvisande på grund av innehållet därunder och att lagen därmed blir svårläst.

Vidare anser MSB att 9 § i Sevesolagen³, om tillståndsplikt, ska upphävas och ersättas med en upplysningsparagraf om att tillståndsplikt kan föreligga enligt 9 kap miljöbalken. På motsvarande sätt bör 8 § i förslaget till ny Sevesoförordning⁴ (motsvarande 7 § i nu gällande förordningen) inte genomföras. Vid genomförande av Seveso II-direktivet behövdes en regel om att verksamheter som inte omfattas av tillståndsplikten enligt miljöbalken ändå ska kunna tillståndsprövas enligt det förfarande som anges i 9 kap. miljöbalken. En sådan bestämmelse fördes in i 9 § Sevesolagen och 7 § Sevesoförordningen. Detta var tanken när propositionen Säkrare kemikaliehantering (1998/99:64) skrevs, men i sista stund ändrades detta och alla verksamheter kom i stället att omfattas av kraven på tillståndsprövning enligt miljöbalken genom avdelning 4 i bilagan till förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. En tillämpning av 9 § Sevesolagen blir därför aldrig aktuell eftersom alla verksamheter på den högre kravnivån är tillståndspliktiga enligt miljöbalken.

Kapitel 9 Syfte och tillämpningsområde

Avsnitt 9.4 Undantag från Sevesolagens tillämpning

MSB stödjer utredningens förslag till en ny formulering av undantag för transport av farligt gods och farliga ämnen.

MSB konstaterar att både gruvor och deponier omfattas av Industriolyckskonventionen och därför inte är undantagna i lagens tillämpningsområde.

Kapitel 14 Anmälan

Avsnitt 14.4 När anmäla ska göras

MSB lämnar förslag för hur tillstånds- och anmälningsplikten kan samordnas ytterligare med övrig miljölagstiftning.⁵ I korthet föreslås att alla verksamheter som är skyldiga att upprätta en säkerhetsrapport (högre kravnivån) blir B-

---

³ Bilaga A

⁴ Bilaga B

⁵ Ändringar i författningar se bilaga A, B, E och F

verksamheter enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) om de inte är A-verksamheter av andra orsaker i miljöbalken. Sevesoverksamheter på den lägre kravnivån blir C-verksamheter enligt miljöprövningsförordningen om de inte är tillståndspliktiga enligt miljöprövningsförordningen. Genom förändringen kan regleringen i Sevesolagstiftningen angående tillstånd upphävas. Några tillståndspliktiga C- och s.k. U-verksamheter kommer därmed inte att finnas.

Anmälan av ändring i en verksamhet kommer att ske oberoende om verksamheten är på lägre eller högre kravnivå i enlighet med miljöprövningsförordningen vilket borde svara mot kravet på anmälan enligt direktivet. Kraven på innehållet och när en anmälan ska lämnas in regleras i det nya förslaget till Sevesoförordning. MSB:s förslag innebär att 4-6 §§ i förslaget till ny Sevesoförordning struktureras om och delvis får nytt innehåll samt att två rubriker tas bort.

MSB anser att det är en fördel om all anmälan samlas på ett ställe, i miljöbalken. Utredningens förslag (6 § förslaget till ny Sevesoförordning) innebär att endast så kallade U-anläggningar kommer att omfattas av Sevesolagstiftningens krav på anmälan.

MSB föreslår ett nytt stycke till 22 § andra stycket förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, som innebär att tillsynsmyndigheten, i det fall då det inte är länsstyrelsen, ska sända ett exemplar av anmälan till länsstyrelsen. Förslaget innebär att en aktiv informationsdelning mellan tillsynsmyndigheterna för miljöbalken och Sevesolagstiftningen kommer att ske.⁶

Kapitel 15 Handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor ska förebyggas

Avsnitt 15.4 Handlingsprogrammet ska lämnas in m.m.

MSB delar inte utredningens förslag om att handlingsprogrammet ska innehålla uppgifter om och resultatet av samrådet. MSB anser istället att samrådet bör redovisas i anmälan för icke tillståndspliktiga verksamheter genom att en ny punkt läggs till i paragrafen som reglerar kravet på innehåll i en anmälan.⁷

I artikel 8 punkt 5 i Seveso III-direktivet står att säkerhetspolicyn (handlingsprogrammet) ”ska genomföras genom ett säkerhetsledningssystem”. MSB anser att 8 § Sevesolagen behöver ändras till följande ordalydelse: ”Handlingsprogrammet ska innehålla uppgifter om verksamhetens säkerhetsledningssystem.” MSB menar att ett säkerhetsledningssystem ofta är integrerat med andra ledningssystem. MSB anser därför att det är tillräckligt

---

⁶ Bilaga E

⁷ Bilaga B

om handlingsprogrammet innehåller en beskrivning av hur handlingsprogrammet genomförs i säkerhetsledningssystemet.⁸

MSB föreslår vidare en omstrukturering av och några redaktionella ändringar i 7 § förslaget till ny Sevesoförordning.⁹

Avsnitt 15.5 Ändringar

MSB anser att utredningens förslag till 11 a § och 11 b § i Sevesolagen bör flyttas och skrivas ihop till 12 a §. MSB anser att denna ordning blir bättre eftersom paragraferna även innehåller uppgifter om ändringar i den interna planen som nämns i 12 § Sevesolagen. Vidare anser MSB att 11 a § och 11 b § delvis innehåller samma information och att de därför kan skrivas ihop utan att någon information går förlorad eller att syftet ändras.

Kapitel 16 Dominoeffekter

Avsnitt 16.5 Samrådet täcker Seveso III-direktivets krav

MSB stödjer inte utredningens förslag om att det inte behövs ytterligare reglering kopplad till artikel 9 i direktivet. MSB föreslår att Sevesolagen kompletteras med ytterligare en paragraf, 13 a §.¹⁰ MSB anser att detta behövs för att genomföra artikel 9 punkt 3 a i direktivet som ställer krav på att Sevesoverksamheter ska utbyta lämplig information så att verksamheterna, i tillämpliga fall, kan beakta karaktären och omfattningen av den totala risken för en allvarlig olyckshändelse i sina handlingsprogram, säkerhetsrapporter och interna planer för räddningsinsatser.

Kapitel 17 Säkerhetsrapport

Avsnitt 17.5 Av Sevesolagen ska framgå när en säkerhetsrapport ska upprättas

MSB stödjer utredningens förslag att samla kraven på innehåll i säkerhetsrapporten i förslaget till ny Sevesoförordning. Översikten över kraven blir tydligare med en sådan lösning.

MSB anser att formuleringen gällande säkerhetsledningssystemet i 9 § 2 punkten i förslaget till ny Sevesoförordning ska lyda "uppgifter om". MSB menar att ett säkerhetsledningssystem ofta är integrerat med andra ledningssystem. MSB anser därför att det är tillräckligt om

---

⁸ Bilaga A

⁹ Bilaga B

¹⁰ Bilaga A

handlingsprogrammet innehåller en beskrivning av hur handlingsprogrammet genomförs i säkerhetsledningssystemet.¹¹

MSB anser vidare att det tidigt i Sevesolagen bör framgå till vilken myndighet den upprättade säkerhetsrapporten ska lämnas. Därför föreslår MSB att detta läggs till i 10 §.¹²

Kapitel 19 planer för räddningsinsatser

Avsnitt 19.4 Bedömningar och förslag

MSB föreslår att rubriken till 12 § Sevesolagen ”Planer för räddningsinsatser” tas bort. Detta är en följd av MSB:s förslag att lägga till 12 a § i Sevesolagen, eftersom paragrafen även innehåller uppgifter om ändringar i handlingsprogrammet och säkerhetsrapporten.

MSB föreslår att sista meningen i första stycket i 12 § i Sevesolagen ”Denna plan ska fogas till säkerhetsrapporten” tas bort. MSB anser att detta täcks av formuleringen i 9 § förslaget till ny Sevesoförordning. I dagsläget innehåller lagen begreppet ”fogas till” medan förordningen använder uttrycket ”ska innehålla”. För tydlighetens skull bör endast en formulering användas.¹³

MSB anser att tidsintervallet för övning av den interna planen för räddningsinsats (vart tredje år) bör läggas in i 12 § Sevesolagen eftersom det är ett krav på verksamhetsutövarna som medför kostnader. Dessutom är bemyndigandet inte formulerat på det sätt att MSB kan föreskriva om övningsintervallet.¹⁴

MSB stödjer utredningens förslag att tidsintervallet för övning av kommunens plan för räddningsinsats ska läggas in i förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor.

Kapitel 20 Markanvändning

Avsnitt 20.4 Förekomsten av eller planering av verksamheter under Sevesolagen bör framhållas i planprocessen

MSB delar utredningens förslag att plan- och bygglagen (2010:900), PBL, i sin nu gällande lydelse behöver förtydligas för att uppfylla kraven i Seveso III-direktivet. MSB anser att kommunen, med en detaljplan, ska pröva ett mark- eller vattenområdes lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk samt reglera bebyggelsemiljöns utformning för;

---

¹¹ Bilaga B

¹² Bilaga A

¹³ Bilaga A

¹⁴ Bilaga A

- en åtgärd som kräver bygglov, vid nyetablering av en verksamhet som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och
- ett nytt byggnadsverk som kräver bygglov, om det behövs med hänsyn till närheten till en verksamhet som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

I Seveso III-direktivet finns krav på att medlemsstaterna ska se till att målen när det gäller att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och begränsa följderna av dem beaktas vid reglering av markanvändning och annan relevant reglering. Dessa mål ska uppnås genom kontroll av lokalisering av nya Sevesoverksamheter och nya anordningar kring befintliga verksamheter, t.ex. transportleder, platser som besöks av allmänheten och bostadsområden, när lokaliseringen eller anordningarna kan befaras öka risken för allvarliga olyckshändelser eller förvärra följderna av dem. Det ligger i sakens natur att en Sevesoverksamhet på högre kravnivå som omfattar bygglovspflichtiga åtgärder alltid kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Samma bedömning kan inte på motsvarande sätt göras beträffande en Sevesoverksamhet på lägre kravnivå. För att säkerställa att kraven i direktivet uppfylls anser MSB att PBL ska ange att det alltid behövs en detaljplan vid nyetablering av en Sevesoverksamhet, förutsatt att åtgärden kräver bygglov. Eftersom Sevesoverksamheterna i svensk rätt har sin grundläggande reglering i Sevesolagen anser MSB att det är lämpligt att detaljplanekravet ska knytas till sådana verksamheter som omfattas av Sevesolagen. För att säkerställa att regleringen i PBL uppfyller kravet i direktivet anser MSB att det behöver framgå av PBL att det alltid ska upprättas en detaljplan om det är fråga om ett nytt byggnadsverk, om det behövs med hänsyn till närheten till en Sevesoverksamhet. Det går inte att ange ett generellt avstånd till en Sevesoverksamhet när detaljplanekravet ska gälla, utan frågan om en detaljplan behövs måste prövas utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.

Vid reglering av markanvändningen är det enligt direktivet även nödvändigt att på lång sikt upprätthålla lämpliga avstånd mellan Sevesoverksamheter och sådana platser som besöks av allmänheten, större transportvägar, rekreationsområden samt områden med särskilt intressant eller känslig natur m.m. så att inte riskerna för människor och miljön ökar. Även för sådana åtgärder bör PBL ställa krav på riskhänsyn vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked.

Kapitel 21 Information till allmänheten

Avsnitt 21.4 Information på internet m.m.

MSB stödjer utredningens förslag att ta bort uppgiften för en kommun att informera personer utomlands, enligt 14 § första stycket, sista meningen i nuvarande Sevesolag. MSB anser att skyldigheten att informera personer

(allmänheten) utomlands inte kan åligga en kommun eller en myndighet i Sverige. Uppgiften att informera personer utomlands måste ligga på de behöriga myndigheterna i det drabbade landet. Däremot behöver det angränsande landet få information så väl i förebyggande syfte som vid en eventuell olycka, om olyckan kan beröra det landets territorium eller invånare. I Industriolyckskonventionen¹⁵ regleras detta genom att behörig myndighet, i det land verksamheten är belägen, ska ta kontakt med behörig myndighet i det angränsande landet och lämna nödvändig information om verksamheten och eventuella följder av en allvarlig olycka. Behörig myndighet i Sverige är MSB. Utöver kontakterna på central nivå kommer, vid en olycka i Sverige, den aktuella räddningstjänsten att ta kontakt med sin motsvarighet i det angränsande landet.

MSB anser vidare att det, i 14 § Sevesolagen, i enlighet med direktivets formulering behöver förtydligas att information även ska lämnas till "alla byggnader och områden som kan användas av allmänheten, inklusive skolor och sjukhus".¹⁶

MSB anser även att kraven gällande verksamheternas samarbete för att ta fram och förse kommunen med information (enligt direktivets artikel 9 punkt 3b), behöver föras in i lagstiftningen. MSB anser att detta krav lämpligen bör föras in i 14 § Sevesolagen. MSB anser även att det ska framgå av 14 § Sevesolagen att informationen ständigt ska hållas aktuell och att den minst vart femte år ska lämnas till allmänheten.¹⁷ I dag finns detta reglerat i Statens räddningsverks föreskrifter om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (SRVFS 2005:2).

MSB stödjer utredningens förslag om att komplettera förslaget till ny Sevesoförordning med en bilaga (bilaga 4) angående innehållet i informationen.

MSB föreslår att bilaga 4 del 1 punkt 5 till förordningen ska ändras så att "vid behov" tas bort. MSB anser att allmänheten kring så väl verksamheter på den högre kravnivån, som verksamheter på den lägre kravnivån, ska informeras om hur de ska agera vid en eventuell olycka. Orden "vid behov" skapar en otydlighet om vad som gäller, och vem som ska göra bedömningen.¹⁸

Dessutom anser MSB att bilaga 4 del 2 ska kompletteras med direktivets punkt 4, som innehåller ett krav på att informationen ska ge besked om huruvida en olycka vid verksamheten kan ha en gränsöverskridande effekt. Detta ska dock

---

¹⁵ Konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor.

¹⁶ Bilaga A

¹⁷ Bilaga A

¹⁸ Bilaga C

inte tolkas som att informationen i sig utgör information till personer i ett annat land.¹⁹

Kapitel 26 Tillsyn

MSB föreslår även ett förtydligande av länsstyrelsens roll kopplat till 12 § i förslaget till ny Sevesoförordning, som innebär ett tillägg av att länsstyrelsen ”ska utöva tillsyn över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen”. Den föreslagna skrivningen ger möjlighet för länsstyrelsen att även genomföra tillsyn över kommunernas uppgifter gällande information till allmänheten.²⁰

Kapitel 29 Sanktioner

Avsnitt 29.4 Sanktioner i Sevesolagen

MSB delar inte utredningens förslag om sanktionsavgifter. MSB anser att sanktionsavgifter kräver distinkta krav som kan kontrolleras på ett enkelt sätt. Regleringen av anmälan, handlingsprogrammet eller säkerhetsrapporten är inte av sådan art utan lämnar ett stort utrymme för bedömning. MSB anser att ett föreläggande med eller utan vite är ett tillräckligt sanktionsmedel och ett lämpligare sådant för ett genomförande av Seveso III-direktivets krav.²¹

Kapitel 30 Lagen om skydd mot olyckor m.m.

Avsnitt 30.3 Kommunens skyldigheter

MSB delar utredningens uppfattning om att 3 kap 6 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor är nödvändig för att Sverige ska kunna visa att vi har genomfört Sevesodirektivet på ett korrekt sätt. MSB föreslår också en skrivning som uttrycker att det ska finnas en ”särskild plan” för räddningsinsatser istället för bara ”plan” då det även ska finnas planer för andra ändamål och dessa kan vara av annan karaktär (funktionsbaserade, generella, etc.). För Sevesoverksamheter ska de dock alltid vara objektsspecifika.²²

Avsnitt 30.6 Sevesoverksamheter ska omfattas av kraven på farliga verksamheter utan krav på föregående beslut av länsstyrelsen

MSB stödjer utredningens förslag om tillägget i 2 kap 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, gällande verksamheter som omfattas av

---

¹⁹ Bilaga C

²⁰ Bilaga B

²¹ Bilaga A och B

²² Bilaga D

Sevesolagstiftningen. Det är viktigt att alla Sevesoverksamheter omfattas av kraven för farlig verksamhet, eftersom det är på detta sätt som Sverige genomför Sevesodirektivets krav på olycksrapportering.

I sammanhanget vill MSB även nämna att kärntekniska anläggningar enligt definitionen i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet samt dammar som klassificerats i dammsäkerhetsklass A och B enligt 25 § miljöbalken om de enligt 24 § miljöbalken bedömts medföra förlust av människoliv (punkt 1) eller miljöskada (punkt 6) bör omfattas direkt, utan länsstyrelsernas beslut enligt 2 kap. 3 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Skälet till detta är att det enligt MSB:s uppfattning är uppenbart att både kärntekniska anläggningar och de aktuella dammarna är sådana anläggningar där verksamheten innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljön och därmed ska omfattas av 2 kap. 4 § lagen om skydd mot olyckor.

MSB delar inte utredningens förslag att 2 kap 3 § förordning (2003:789) om skydd mot olyckor helt ska upphöra att gälla. Frågan om länsstyrelsens beslut behandlades i regeringens proposition Reformerad räddningstjänstlagstiftning (2002/03: 119, sid. 54-55). Regeringen ansåg då att anläggningar, där verksamheten innebär särskild fara, bör bedömas likartat över landet. Vidare ansåg regeringen att länsstyrelserna bör ha förutsättning att göra en mer övergripande bedömning än kommunerna. För att åstadkomma denna likformighet i bedömningen infördes kravet på beslut av länsstyrelserna för dessa anläggningar i 2 kap 3 § förordning (2003:789) om skydd mot olyckor. Det finns många olika typer av anläggningar där det inte är lika uppenbart som för ovan nämnda anläggningstyper att de ska omfattas av 2 kap. 4 § lagen om skydd mot olyckor, och då krävs en fortsatt bestämmelse om att länsstyrelsen ska besluta om dessa för att åstadkomma tydlighet och likformighet i landet om vilka anläggningar som ska omfattas.

Kapitel 31 Övergångsbestämmelser till Sevesolagen

MSB anser att utredningens förslag till övergångsregler i Sevesolagen är svåröverskådliga samt ofullständiga och att de därför bör omformuleras.

MSB föreslår en formulering till en ny punkt 8 i Bilaga 1 i förslaget till ny Sevesoförordning.²³ Tillägget innehåller övergångsbestämmelser som behövs i och med att berörda verksamheter inte själva råder över ändrad klassificering. Motsvarande övergångsregler finns i nu gällande Sevesoförordning.

---

²³ Bilaga C

Kapitel 32 Ekonomiska och andra konsekvenser av utredningen förslag

Avsnitt 32.3.1 Ny ämnesbilaga till Seveso III direktivet

MSB delar utredningens bedömning att den nya ämnesbilagan endast kommer att få mindre påverkan för verksamheter i Sverige. Däremot delar MSB inte utredningens bedömning vad gäller de tolv verksamheter som förväntas gå från högre kravnivå till lägre kravnivå. Den förändring som beskrivs, hänför sig inte till ändringar i direktivet utan till de konsekvenser som en ändring av Industriolyckskonventionens ämnesbilaga (så att den överensstämmer med Seveso III-direktivet), kan komma att få.²⁴ I utredningens förslag till bilaga 1 i Sevesoförordningen, har dessa förändringar dock inte införts. Gränsvärdena för brom, metanol och syre ligger kvar på den nivå som finns i dagens bilaga till Industriolyckskonventionen.

Övrigt

MSB anser att det finns felöversättningar i den svenska versionen av Seveso III-direktivet, vilket medför felskrivningar på flera håll i utredningens författningsförslag. MSB har markerat dessa i sammanställningen till författningsförslag. Användningen av orden "fara" och "risk" är sådana exempel.

I detta ärende har överdirektören Nils Svartz beslutat. Narges Teimore har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Key Hedström, tf. avdelningschefen Ingemar Malmström och myndighetsjuristen Per-Olof Wikström deltagit.

Nils Svartz

Narges Teimore

Bilaga

Bilaga A-F MSB:s författningsförslag

---

²⁴ Ett sådant beslut förväntas tas vid Industriolyckskonventionens partskonferens i december 2014.